1855. N°. 60.

LEYDSCHE COURANT.

De Courant wordt Maandag, Woensdag en Vrijdag uitgegeven. Die van Maandag komt uit Zaturdag Avond.

VRIJDAG, 18 MEI.

De Prijs der Courant is f 12 in het jaar; de afzonderlijke nommers worden tegen 10 Centen afgegeven.

BINNENLANDSCHE BERIGTEN.

LEYDEN, 16 Mei.

De belangstellenden worden opmerkzaam gemaakt, dat de Adressen betrekkelijk de afschaffing der Slavernij, en bepalingen ter beperking van het misbruik van Sterken Drank, nog gedurende deze week ter teekening liggen bij den Heer C. C. van der Hoek, Boekhandelaar op de Breedestraat.

— Vervolg en Slot van het Verslag, gedaan door Burgemeester en Wethouders aan den Gemeenteraad van Leyden. Zie ons nommer van 11 en 16 dezer.

Hoofdstuk X. Armwezen. De duurte van alle levensmiddelen heeft in het afgeloopen jaar eenen ongunstigen invloed op het armwezen uitgeoefend.

Wat de wet tot regeling van het armbestuur van 28 Junij 1854, ten deze zal uitwerken, zij is nog van eene te late dagteekening om nu reeds hare gevolgen te kunnen zien, dan wij mogen vertrouwen dat de kerkelijke instellingen van weldadigheid, prijs stellende op den onbelemmerden werkkring, die haar door deze wet is verzekerd, het burgerlijk bestuur meer en meer van eenen last zullen ontheffen, die alleen door de kerkelijke liefdadigheid moet worden gedragen. Bij de behandeling der instellingen van weldadigheid, splitsen wij deze in drie hoofdsoorten, als in instellingen: 1° tot het verleenen van onderstand; 2° welke strekken om het getal armen te verminderen; 3° wier doel is armoede te voorkomen. De instellingen, hiertoe behoorende, zijn of gesubsidiëerd of niet gesubsidiëerd, en werd door haar de onderstand uitgereikt als volgt:

Gesubsidiëerde.	Doorg.	Tijdelijk.	
Diaconie der Ned. Herv. Gemeente, onder den naam van het Huiszittenhuis bekend	1529	2894	zielen.
R. K. armen	1580	1060	»
Oud-Kath. armen	22	4	»
Israëlitische armen	83	183	»
Niet gesubsidiëerde.			
Diaconie der Waalsch Hervormden	32		»
Remonstrantsch Gereformeerden	16	13	»
Christelijk Afgescheidenen	47	87	»
Christelijk Afgescheiden Gereformeerden	18	51	»
Doopsgezinden	3	3	»
Diaconie der Evang. Lutherschen	86	29	»

In het armen wees- en kinderhuis der Herv., worden 10 gebrekkigen en 187 kinderen verpleegd. In hun minnen- of armen oude mannen en vrouwenhuis 55 en in het minnehuis, 930 oude en gebrekkige lieden.

In het R. K. wees- en oudeliedenhuis, worden 114 oude en gebrekkige lieden en 144 kinderen verzorgd.

Het Luth. wees- en oudeliedenhuis, 24 oude en gebrekkige lieden en 38 kinderen.

Het Waalsch wees- en oudeliedenhuis, 8 oude en gebrekkige lieden en 18 kinderen.

Ook is in Dec. opgerigt een diaconiehuis der Christelijk Afgescheiden gemeente, en bevatte 2 oude en gebrekkige lieden en 2 kinderen.

De inrigting van het werkhuis blijft gunstig werken. In dit gesticht werden in den loop des jaars 87,760 volwassen personen en 34,872 kinderen opgenomen, (namelijk bij optelling van al de dagen, en dus doorgaans van hetzelfde personeel,) aan wie voeding, verblijf en werkzaamheden werden verschaft; voor loon werd uitbetaald ƒ 2,620,61. In het ter school gaan der kinderen werd in zoo verre eenige verandering gebragt, dat, ter voldoening aan het door de plaatselijke School-Commissie uitgedrukt verlangen, tot eene betere orde in de scholen en opdat de kinderen van het onderwijs de meeste vrucht zouden hebben, de kinderen naar die scholen zijn geleid en opgenomen, waartoe de buurt, door hunne ouders bewoond, behoorde.

Ook hier oefende de duurte der levensmiddelen, die het geheele jaar door aanhield, haren invloed uit en deed velen bij deze instelling eene toevlugt zoeken.

In het Caecilia Gasthuis zijn verpleegd 16 personen; het cijfer der eigenlijk gezegde proveniers of kostkoopers, is op 4 verminderd.

Naar de Kolonien der Maatschappij van Weldadigheid, zijn geene vrijwilligers gezonden; de Sub-Commissie der Maatschappij van Weldadigheid plaatste er 5 personen; bij regterlijke uitspraak werden er 111 personen naar die gestichten verwezen.

Onder legaten en giften verdienen vermelding: aan het minnehuis, door de erfgenamen van wijle Vrouwe S. Lewe tot Adpard, geb. Tak, eene gift van ƒ 500, met den uitdrukkelijken wensch, dat deze gift gekapitaliseerd werde. Aan het wees- en oude mannen- en Vrouwenhuis der Ev. Luth. gemeente, door wijle C. Smit, weduwe G. Schouten, ƒ 100, vrij van het regt van successie. Aan R. K. weeshuis een legaat van wijle C. de Bruyn, weduwe S. de Vries, groot ƒ 250 vrij geld.

In het Invalidenhuis werden verpleegd 31 personen. De kosten dezer inrigting bedroeg over 1853 ƒ 22,496.66½.

Hoofdstuk XI. Gemeente-policie. XII. Landbouw en het XIII^de Vereeniging, jagt en visscherij, geene belangrijke bijzonderheden opleverende, gaan wij over tot het XIV^de Hoofdstuk. Ambachts- en fabrieks-nijverheid. De lakenfabrieken hebben in het afgeloopen jaar, op eene enkele uitzondering, druk gewerkt, even als die der duffels en baaijen. — De grijn- of polemietfabrieken blijven kwijnend, daar deze door andere stoffen worden vervangen, terwijl dit artikel voor de Chinamarkt door slechts een klein getal fabriekanten wordt vervaardigd; de laatst ontvangen berigten geven echter eenige hoop op meerdere vraag. — De wollen en zijden damastfabriek vindt goeden aftrek, af te meten naar de beperktheid van haar debiet door de zware mededinging der Fransche fabriekanten, die door ruimer debiet in dit artikel van weelde eene hoogere vlugt kunnen nemen. — De vlaggedoekfabrieken blijven een behoorlijk debiet behouden. — De zeildoekfabriek is vooruitgaande, terwijl de deugdzaamheid van het doek tegen dat van de voornaamste fabrieken kan wedijveren. — De dekenfabrieken houden hunnen ouden roem staande en mogten in het afgeloopen jaar met goeden aftrek werken. — De wollen garen en saaijetten behielden, niettegenstaande de hooge wolprijzen in het begin des jaars, een ruim debiet. — De kousenfabriek is vooruitgaande en verschaft aan vele meisjes en vrouwen eenige verdiensten. — De saai- en long-els; de eerste dezer vindt nog al geregelden aftrek, daar deze hoofdzakelijk in de behoeften der marine en artillerie voorziet; de longels worden minder vervaardigd, uit hoofde van de lage prijzen op de markt te China. — De katoenspinnerijen door stoom gedreven blijven geregeld en druk werken, terwijl die van de Gebr. Eigeman en C°., in de maand Julij door brand vernietigd, thans weder in werking is en zelfs eenige uitbreiding heeft erlangd. — De manufacturen en zijdenstoffen weverijen blijven, hoewel zij hunnen goeden naam handhaven, ongunstig voortwerken, daar hun getal te groot schijnt om bij den weinigen aanvoer van ongeverwde manufacturen geregeld te kunnen doorwerken. — De katoendrukkerij en verwerij blijft steeds vooruitgaande door vermeerdering van aftrek en verzending naar Oost-Indie, waartoe de uitbreiding, aan de Adrianopel roodverwerij gegeven, veel bijdraagt. — De vellenbloterijen blijven in kwijnenden toestand, door den uitvoer van vette schapen naar de Engelsche markt, en het weinig slagten van schapen door de hooge vleeschprijzen. — De zeemtouwerijen behielden hunnen geregelden aftrek, en blijven door hunne goede bewerking tegen de buitenlandsche fabrieken wedijveren. — De marokijnleder fabrieken bleven met een toenemend vertier geregeld doorwerken. — De leerlooijerijen bleven in dezelfde mate werkzaam als ten vorigen jare. — De zeemtraankokerij had voortdurend werk, terwijl de lijmziederij zich eenigzins uit haren gedrukten toestand heeft kunnen verheffen door meerder vertier en verbeterde prijzen. — De behangselfabriek heeft gunstig gewerkt, haren roem gehandhaafd en schoone patronen tegen matige prijzen geleverd. — De meubelmakerijen zijn steeds vooruitgaande door de vele zoo binnen- als buitenlandsche bestellingen, terwijl de spiegel- en lijstenfabriek, door levering van goed werk, tegen die van het buitenland kan mededingen. De versiering van de groote zaal in het paleis des Konings te 's Hage, te regt algemeen geroemd, strekt ten bewijze van de groote hoogte, waarop deze fabriek staat. — De fineerzagerij heeft het geheele jaar door druk gewerkt. — De tras- en pleisterfabrieken leverden, in verhouding tot vorige jaren, meerder af, doch ondervonden eenig bezwaar in de hooge scheepsvrachten. — De pottenbakkerijen mogten eenen goeden aftrek ondervinden. — De Kon. Nederl. grofsmederij neemt in belangrijkheid en uitbreiding toe, terwijl de werkzaamheden werden voortgezet. — De ijzergieterij en fabriek van werktuigen blijft zich steeds uitbreiden, en heeft in het jaar 1854 groote leverantien gehad, zoowel voor spoorwegen als voor nieuw opgerigte gazfabrieken. — De gazfabriek blijft voortdurend aan de verwachting beantwoorden, doch is die van draagbaar gaz meer af- dan toenemende. — De koffijstroopbranderij blijft eenen toenemenden aftrek ondervinden, zoodat in deze eerlang eene stoommachine van meerdere kracht zal geplaatst worden. — De rijst- en gerstpellerijfabriek gaf dit jaar minder werk dan het vorige, door den minderen aanvoer van Javarijst, tot welke soort deze fabriek zich bij voorkeur bepaalt. — De branderijen en distilleerderijen ondervonden in hun vertier geen achteruitgang, terwijl eene

nieuwe branderij van de 1ste Kl., ruwstokerij, in aanbouw is en weldra in werking zal zijn. — De bierbrouwerijen ondervonden geen vooruitgang door de hooge prijzen van granen en hop. — De zeepziederijen, hoezeer in hare uitbreiding door den accijns bemoeijelijkt, bleven voortdurend werkzaam, terwijl het debiet der harde zeepmakerijen vooruitgaande was. — De zoutziederij kon, ten gevolge van de verbeterde accijnswet, met voordeel werken en zich uitbreiden. — De boekdrukkerijen verkeeren in bloeijenden toestand; in een dezer wordt met twee snelpersen gewerkt. — De steendrukkerijen hadden gedurende dit jaar veel werk, en kunnen met die van andere steden wedijveren, hetgeen blijkt uit de onderscheidene bestellingen van elders en het geleverde werk voor wetenschappelijke uitgaven. — De zijden- en viltenhoedenfabriek, sedert een jaar hier gevestigd, verkrijgt een ruim debiet en verschaft aan velen arbeid. — Het getal aanwezige stoomwerktuigen in de verschillende fabrieken bedraagt 24. — Bij de Halle van inlandsche manufacturen gedeeltelijk van wollen zamengesteld, werden in 1854 afgegeven 2075 weefattesten voor fijne lakens en casimieren, 119 voor greinen, 1203 voor vlaggedoeken, 576 voor dekens en duffels, en 765 voor baaijen, saaijetten en andere wollen manufact.

Hoofdstuk XV. Handel en scheepvaart. Wat den binnenlandschen betreft, deze mag belangrijk genoemd worden, hetgeen vooral is op te merken op de gewone weekmarkten.

In den wolhandel ondergingen de te hoog opgedrevene prijzen in het voorjaar eene groote daling, waarop verlevendiging in den handel volgde.

De veemarkt was drukker bezocht dan in het voorafgaande jaar; voornamelijk was de handel in kalfkoeijen toegenomen, terwijl het vette vee bij goeden aanvoer vlug van de hand ging.

De turfhandel en die in steenkolen, is door de leverantiën voor de fabrieken ook weder aanzienlijk geweest. Van dit artikel zijn de prijzen mede sedert het voorgaande jaar aanmerkelijk gerezen.

De hier aanwezige 5 scheepstimmerwerven voor kleinere binnenlandsche vaartuigen, hadden druk werk.

— Z. K. H. Prins Hendrik der Nederlanden is jl. Zondag te Walferdange aangekomen en heeft het gemeentebestuur ontvangen. De Pruissische Generaal von Wedell zal op last van zijnen Vorst Z. M. onzen Koning, na HD. namens den Koning van Pruissen begroet te hebben, tot Luxemburg vergezellen. Te Trier zou Z. M. *zum Rothen Hause* zijnen intrek nemen. De Koning van Pruissen, zou volgens de *Revue de Luxembourg*, te Trier een onderhoud met Z. M. gehad hebben, doch werd daarin belet door ongesteldheid, die hoewel geweken, nog het reizen niet gedoogt. De Prins van Pruissen zou zich naar Trier begeven om Z. M. den Koning-Groothertog tot Luxemburg te begeleiden. Z. M. zal heden, 's voormiddags ten 11 ure, zijnen plegtigen intogt houden te Luxemburg en zich dan naar Walferdange begeven, om 's avonds terug te zijn in de stad, die feestelijk verlicht zal worden. De Generaal Hirschfeld, Kommandant te Koblentz, vertrekt naar Luxemburg om, op last van den Koning van Pruissen, Z. M. te Luxemburg zelf, te begroeten. Aan Generaal Marey-Monge, te Metz, is door de Fransche Regering dezelfde taak opgedragen.

— Men verneemt met genoegen, dat 's Lands stoomschip *Cycloop*, 't welk in het begin van dit jaar bezuiden Zandvoort is gestrand, gelukkig afgebragt, eergisteren (14 Mei) in diep water is gekomen en gisteren, onder klein zeil, met eene gunstige gelegenheid naar Helvoetsluis is vertrokken. 's Lands stoomschip *Sindoro* zou de *Cycloop* te gemoet komen, om het vaartuig naar die haven op te slepen, zoodat men zich mag vleijen, dat het voor 's Rijks dienst behouden zal blijven. Volgens ingewonnen berigten was tot dus verre nimmer eenig schip van dergelijke grootte en zwaarte van onze stranden afgebragt, en strekt het welgelukken dezer onderneming den Heeren G. de Groot en J. Conijn, van Egmond aan Zee, welke dezelve met evenveel ijver als zaakkennis hebben bestuurd, allezins tot eer. (*Haarl. Cour.*)

— Bij Koninklijk besluit van den 3den dezer, is de Latijnsche school te Boxmeer in een Gymnasium veranderd. Tot leeraren zijn reeds bij beschikking van den Minister van Binnenl. Zaken benoemd, de Heeren Dr. F. B. Trosée, tot rector; Dr. L. Robbe, thans districtsschoolopziener in Zuidholland, tot pro-rector, en P. J. Thissen, tot conrector, terwijl de overige leeraren voor de hedendaagsche talen en het wiskundig onderwijs binnen kort zullen worden aangewezen. Den 15den September zullen de lessen aanvangen.

— De Hoogl. D. H. Mulder heeft Maandag ll. te Deventer zijne betrekking plegtig aanvaard, door het houden eener openlijke redevoering, in de Nederlandsche taal over *wetenschap en landbouw*.

— De *Staats-Courant* bevat den volgenden Staat van de opbrengst der Middelen, over de vier eerste maanden van 1855, tegenover de opbrengst van de vier eerste maanden van 1854.

	1855.	1854.
Directe belastingen	*f* 6,418,542.81	*f* 6,214,603.41
In- en uitgaande regten, scheepvaart-regten, vuur-, ton- en bakengeld	1,260,887.50½	1,565,240.29½
Accijnsen	6,822,436.06½	6,674,225.66
Registratie-, zegel-, successieregten enz. .	4,040,756.33	3,700,685.55
Regt van waarborg op de gouden en zilveren werken	70,358.02½	67,786.18½
Posterijen	499,873.79	499,931.00
Loterij	138,181.50	137,964.00
Totaal . . .	*f* 19,251,036.02½	*f* 18,860,436.10

Meerder in 1855 *f* 390,599.92½.

's GRAVENHAGE, 16 Mei.

Het thé-dansant, dat gisteren avond bij Z. Exc. den Graaf von Koningsmarck, Minister van Z. M. den Koning van Pruissen bij het Nederl. Hof, werd gehouden, was zeer luisterrijk. Het werd vereerd met de tegenwoordigheid van H. M. de Koningin, HH. KK. HH. Prinses Hendrik, Prins en Prinses Frederik, Z. D. H. den Hertog van Saxen-Weimar en HD. dochter de Hertogin Anna.

— De Commissie van Rapporteurs der Tweede Kamer, belast met het onderzoek der voordragt tot afschaffing van den accijns op het gemaal is, na kennis te hebben genomen van de memorie van beantwoording, door den Minister van Finantien den 11den dezer jl. ingezonden op het voorloopig verslag wegens die voordragt, alsmede van het gewijzigd wetsvoorstel, bij die memorie gevoegd, eenparig van oordeel, dat te dezer zake eene nieuwe overweging in de afdeelingen gevorderd wordt. Zij is tot deze beslissing gekomen, op grond dat het gewijzigd wetsvoorstel ten aanzien van twee hoofdpunten ten eenenmale afwijkt van het oorspronkelijk ontwerp.

Tweede Kamer der Staten-Generaal.

Zitting van Woensdag 16 *Mei.*

In deze zitting wordt besloten tot toelating van den Heer Limpens, als lid der Kamer. — Daarna is aan de orde de beslissing aangaande de conclusie van het rapport der Commissie tot onderzoek der O. I. Regerings-Verslagen over 1851 en 1852. De Kamer vereenigt zich met de conclusie, tot drukken van het verslag der Commissie. — Daarna volgt de beslissing op de conclusie van het rapport der Commissie tot onderzoek van het verslag der Algemeene Rekenkamer over 1853. — Aangenomen. — Vervolgens de conclusie der Commissie over het verslag der begrooting en rekening over 1851 en 1852; drukken en nadere beslissing over die conclusie. — De dag der beraadslagingen over het ontwerp nopens de waterschappen nader te bepalen. — De beraadslagingen over de wijziging der wet op de brievenposterij worden bepaald tegen Maandag. — Daarna is de zitting opgeheven.

NIEUWE DIEP, 13 Mei.

Bij den proeftogt van 's Lands korvet *Medusa*, heeft de machine in alle opzigten goed voldaan, zoo mede eenige nieuw uitgevondene toestellen aan de machinerie. De vaart is geweest 7½ mijl, dus ruim een mijl verder dan men verwacht had. Wat nu het zeilen aangaat, heeft men op dien dag daarover niet met volle juistheid kunnen oordeelen, weshalve de *Medusa* dan ook morgen naar de reede gaat en alsdan eenige dagen achtereen in het zeilen zal beproefd worden. Wanneer de proeven voldoen, zal de *Medusa* vooreerst eene kleine reis gaan doen; Z. K. H. de Prins van Oranje zal alsdan die reis mede maken.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

ENGELAND.

LONDEN, 15 Mei.

In het Hoogerhuis heeft Lord Ellenborough de door hem aangekondigde motie gedaan. Zijne voorstellen strekten tot geheele afkeuring van het beleid van den oorlog, en tot het nemen van een besluit, waarbij het Huis, deze leiding wrakende, tevens zal verklaren, dat al de begane feilen het gevolg zijn van onbekwaamheid der personen, die met het bestuur der zaken belast zijn.

Lord Panmure, Minister van Oorlog, bestreed de motie, die hij als een list van zekere partij beschouwde. Hij deed uitkomen, dat de behoudende partij voor 3 maanden weigerde betrekkingen te bekleeden, toen het beleid van den oorlog slecht was, en thans beschuldigingen te berde brengt, nu de toestand des legers merkelijk verbeterd is.

Graaf Hardwicke, Lord Winchelsea en Graaf Derby ondersteunden de resolutiën van Lord Ellenborough. Graaf Derby gaf in den loop zijner rede te kennen, dat hij thans bereid was een nieuw Kabinet zamen te stellen, indien Lord Palmerston zou aftreden.

Lord Granville en de Hertog van Newcastle voerden het woord tegen de motie, en waarschuwden tegen eene dikwijls herhaalde verandering van Ministerie.

De motie van Lord Ellenborough werd verworpen met 181 tegen 71 stemmen.

De Markies van Landsdowne deelde heden aan het Huis mede, dat hij uit de meest officiële opgaven verzekeren kan, dat de Russen, sedert den aanvang van den oorlog, reeds 147,000 man hebben verloren.

FRANKRIJK.

PARIJS, 14 Mei.

Men berekent dat in de jongst verloopen 5 dagen 40,000 vreemdelingen alhier zijn aangekomen.

— Vermits er geen ander middel, schrijft de *Constitutionnel*, om Rusland te overtuigen overschiet dan het zwaard, dient men hard en snel toe te slaan. Hoe eerder het Oostersche vraagstuk afgedaan wordt, des te beter zal het zijn; want het is een drukkend bezwaar voor de handels- en geldzaken en voor de belangen der industrie; en het is voor de zaak der beschaving te wenschen, dat dit tweegevecht tusschen Rusland en het Westen in eenige maanden geëindigd worde, als moest zulks ook veel inspanning en opofferingen kosten. Voor Europa zou in zijne tegenwoordige gesteldheid niets erger zijn dan een slepende oorlog.

— De Heer Delphat, de oudste der Fransche toonkunstenaars, is dezer dagen te Lyon overleden in den ouderdom van 99 jaren. Aan hem had men het eerste monster-concert te danken en wel in 1794, gewijd aan de nagedachtenis der te Nancy gesneuvelde Officieren, bij welke gelegenheid onder zijne leiding 1200 blaas-instrumenten met 12 tam-tams eene ouverture van Vogel uitvoerden.

— Volgens officiële statistieke opgaven, bedraagt de bevolking van Zwitserland 1,140,000 inwoners van het mannelijk geslacht. Beschouwt men dit getal uit het oogpunt van geschiktheid tot de krijgsdienst, daar men hiervoor wegens te kleine gestalte, ligchaamsgebreken, enz., de verhouding van 1 tot 4 aanneemt, dan verkrijgt men 316,500 voor de dienst geschikte mannen, hetwelk 28 pCt. der mannelijke bevolking of ongeveer een achtste van de geheele bevolking uitmaakt.

SPANJE.

MADRID, 12 Mei.

De Cortes hebben den 15den grondslag der constitutie goedgekeurd.

— Espartero heeft den Heer Madoz vormelijk uitgenoodigd, onverwijld alle middelen voor te stellen, die hij zal geschikt achten om het nationaal krediet te doen herleven, hetzij hij zijne toevlugt neme tot leeningen in het buitenland, in afwachting van den verkoop der nationale goederen, hetzij hij zich bepale met aan het land de onmiddelijk noodige fondsen te vragen, om den financielen toestand van den staat in orde te brengen.

— Het *Diario Espano* meldt, dat in den eersten te Aranjuez te houden Ministerraad het vraagstuk zal worden behandeld van een offensief en defensief verdrag met de Westersche mogendheden. Het door deze gevraagde contingent zou 20,000 man beloopen.

SARDINIE.

Toen den 10den Mei in den Senaat de uitslag der stemming over de kloosterwet werd afgekondigd, weêrgalmde de zaal van toejuichingen. Onmiddelijk werd eene commissie benoemd, bestaande uit 5 leden, (waaronder de HH. Collegno en Desambrois, met wier amendementen de Regering zich had vereenigd) om de verschillende artikelen van het aangenomen wets-ontwerp in overeenstemming te brengen met de daarin aangebragte wijzigingen. Ingevolge deze amendementen houden op als zedelijke ligchamen te bestaan de godsdienstige vereenigingen (kloosters), wier leden niet het Predikambt of het vak van onderwijs uitoefenen, of zich niet met de ziekenverpleging belasten; de bezittingen dier vereenigingen zullen worden aangewend ten behoeve der geestelijke kas, bestemd om te voorzien in de bezoldiging der Pastoors; de tegenwoordige leden der meerbedoelde instellingen, die vóór de afkondiging der wet bij die vereenigingen zijn opgenomen, en die in hunne kloosters zullen blijven wonen, zullen eene bezoldiging ontvangen geëvenredigd aan het inkomen hunner gemeente, met dien verstande dat die bezoldiging niet mag te boven gaan 500 francs 's jaars, voor elken geestelijke en 240 francs 's jaars voor de leeken.

NAPELS.

Den 30sten April begon eene uitbarsting van den Vesuvius. Gloeijende steenen werden 20 ellen hoog in de lucht geslingerd en weldra begon de lava uit den krater te vloeijen. Den volgenden dag opende zich eensklaps een tweede krater, bijna op de helft van de hoogte, die den tweeden kegel des bergs van den kegel, Gautrey genaamd, scheidt. Op eenigen afstand van dezen krater opende zich een derde vuurmond, en des morgens braakten die drie monden met verbazende kracht de gloeijende lava uit. Binnen 28 uren heeft zij de ruimte van 1 mijl in de vallei van Vitralla doorloopen, ter dikte van 4 tot 5 ellen en eene breedte van 200 ellen. Gelukkig volgt zij den weg (van 1830), dat is, zij stort zich zonder schade in de diepe vallei van Vitralla, aan de tegenovergestelde zijde van de stad Napels, alle hinderpalen verbrijzelende en de eiken- en kastanjeboomen, waarmede de vallei is beplant, geheel in vlam zettende. Het was een ontzettend schouwspel, doch schoon door vreeselijkheid. Een sombere nacht zette nog meer majesteit aan dien vreeselijken gloed bij, die de golf van Napels geheel verlichtte en het aanzien had van een vuurklomp van vijf ellen middellijn. De broeder des Konings, de Prins van Aquila, bevond zich van de eerste oogenblikken te paard op den berg, het digtst genaderd bij den krater. De vreemde dames volgden het voorbeeld van den Prins van Aquila, en onder deze bemerkte men vooral de Gravin de Banneville, echtgenoot van den eersten secretaris der Fransche ambassade. Tot hiertoe zijn er geene onheilen voorgevallen.

PRUISSEN.

BERLIJN, 14 Mei.

Veelvuldige diplomatieke bijeenkomsten worden in deze dagen, alhier gehouden tusschen den Heer von Bismarck, Pruissischen Gezant bij den Bondsdag, en den Minister-President, waarbij de Koning dikwijls tegenwoordig is.

— Volgens sommigen zou Oostenrijk toch zeer spoedig er toe overgaan, om aan de Bondsvergadering het mobiel maken der Bondscontingenten voor te stellen.

— Uit Christiana wordt van den 9den dezer gemeld, dat men, voor zoo ver de daarvoor bewilligde gelden toereikend zijn, een begin gemaakt heeft met de uitrusting van het Noorweegsche contingent voor het Zweedsche leger. Eene groote hoeveelheid laken is van buiten 's lands ontboden; terwijl twee Officieren en een Chirurgijn-Majoor naar Frankrijk zijn gezonden om de Fransche inrigtingen voor de militaire administratie en de hospitaaldienst op te nemen.

FRANKFORT.

14 Mei.

De Russische gezant bij den Bondsdag heeft aan deze vergadering overgelegd de depêche van het Petersburger Kabinet, waarin de Russische Regering hare meening uit, dat, aangezien de twee eerste der vier waarborgpunten zijn aangenomen, Duitschland geen belang meer heeft bij de Oostersche kwestie, en derhalve onzijdig kan blijven; alleen bij die strikte onzijdigheid der Duitsche Staten zal Rusland zich blijven houden aan de goedkeuring der uitlegging van bedoelde twee punten.

— Het is der Russische Regering gelukt om de oproerige bewegingen onder de boeren in de Ukraine spoedig te onderdrukken. Een 50tal boeren werden in een gevecht met de troepen gedood of zwaar gewond; ruim 200 zijn naar de mijnen in Siberie gezonden, terwijl aan de minst schuldigen een ligchamelijke straf ten deel viel. De oproerige dorpen blijven door soldaten bezet. Over het algemeen heerscht in gansch Klein Rusland eene zeer verbitterde en bedenkelijke stemming.

OOSTENRIJK.

WEENEN, 12 Mei.

De Kardinaal Vorst Schwarzenberg, uit Rome aangekomen, had gisteren een zeer langdurig onderhoud met den Keizer.

— Men rekent, dat het laatste bombardement van Sebastopol, ongerekend de schade aan het geschut toegebragt, aan de bondgenooten zes millioenen franken heeft gekost, alleen aan buskruid, kogels, bommen en granaten.

STADS BERIGTEN.

SCHUTTERIJ.

BURGEMEESTER EN WETHOUDERS DER GEMEENTE LEYDEN, doen te weten, dat, ter voldoening aan de Wet van den 11 April 1827, (*Staatsbl.* No. 17), weder een aanvang zal worden gemaakt met de inschrijving voor de Schutterlijke dienst van degenen, welke daartoe dit jaar in de verpligting vallen.

Dat deze inschrijving zal moeten geschieden in tien afzonderlijke registers, met dien verstande, dat de personen, geboren in 1821 tot 1829 ingesloten, welke zich hier ter Stede, sedert de vorige inschrijving, uit andere plaatsen met er woon hebben nedergezet, waaronder ook zijn begrepen de militairen, die sedert de laatste inschrijving hun paspoort verkregen en zich alhier hebben gevestigd, alsmede de zich in dit Rijk en binnen deze Gemeente sints de laatste inschrijving gevestigd hebbende vreemdelingen (waardoor verstaan worden zij, die hun voornemen, om zich in dit Rijk neder te zetten, hebben aan den dag gelegd, hetzij door eene uitdrukkelijke verklaring, hetzij door het werkelijk overbrengen van den zetel van hun bestaan, naar herwaarts, zonder dat de tijdelijke uitoefening van een bedrijf of handwerk, in eenige ondergeschikte betrekking, als zoodanig voornemen wordt aangemerkt,) zullen worden ingeschreven achter de registers, waartoe zij volgens hunnen ouderdom behooren; terwijl de geborenen in het jaar 1830, zullen worden geplaatst in een nieuw register, te weten: het eerste van den jare 1855; — en het tiende of dat der geborenen in 1820 van het vorige jaar, zal komen te vervallen.

Dat van de inschrijving, niemand der bovengenoemde personen is uitgezonderd, al vermeende hij tot de vrijgestelden of uitgeslotenen te behooren, en dus ook niet die personen, welke reeds hun ontslag uit de Schutterlijke dienst hebben bekomen.

Dat de registers van inschrijving zullen worden geopend op Dingsdag den 15 Mei, en op den 1 Junij daaraanvolgende finaal zullen worden gesloten.

Dat derhalve de personen, welke zich vóór gemelde sluiting op den 1 Junij, niet hebben doen inschrijven, (en dus ook ieder persoon van elders zijnde komen wonen, of de in dit jaar zich alhier gevestigd hebbende vreemdelingen, alsmede de Militairen, welke hun finaal ontslag hebben bekomen, en niet weder zijn in dienst getreden, bij ontdekking, alsnog achter de teekening, tot sluiting, door het hoofd van de Regering aan het einde van het register te plaatsen, zullen worden ingeschreven, met de bijvoeging van het woord: *ambtshalve*, en volgens art. 9, door den Schuttersraad zullen worden verwezen tot eene geldboete, en daarenboven dadelijk, zonder loting, bij de Schutterij ingelijfd, indien het zal blijken dat er, tijdens de verzuimde inschrijving, geene redenen tot vrijstelling of uitsluiting ten hunnen aanzien bestonden; terwijl in zoodanig geval het huwelijk hun ook geene aanspraak geeft om in de tweede klasse gebragt te worden; alles onverminderd zoodanige strafbepalingen als, uit krachte der Wet van den 31 December 1832, op hen mogten kunnen worden toegepast.

Dat een ieder wordt vermaand, om voor zoo veel hij van geen bewijs van zijnen geboorte voorzien is, voor die, welke alhier geboren zijn, dat bewijs te komen afhalen ter Secretarie dezer Stad, van heden af aan, 's morgens van 10 tot 's namiddags 1 uur; terwijl diegenen, welke elders geboren zijn, zich dat bewijs onverwijld vóór de inschrijving zullen moeten aanschaffen; zullende een ieder verantwoordelijk zijn voor de gevolgen, wanneer hij, bij gemis zijner geboorte-acte, door eene verkeerde opgave van het geboorte-jaar, abusivelijk wierd ingeschreven.

Dat den belanghebbenden bij deze nog wordt herinnerd, dat zij bij de inschrijving tevens zullen moeten opgeven hunne Woonplaats, benevens het Wijk en Nummer der huizen, hun beroep en dat van hunne Ouders, zoo die nog in leven zijn, alsmede den tijd van inwoning alhier, en eindelijk of zij ingeschrevenen gehuwd of ongehuwd zijn, en in het eerste geval of zij kinderen hebben, — zoo ja, hoe veel van elk geslacht, wordende de gehuwden aangemaand, om zich van een extract uit het huwelijks-register te voorzien, om daarop door den Heer der Geboorte, waarin zij wonen, het getal hunner kinderen te doen certificeeren, ten einde daarvan bij de inschrijving te doen blijken, zullende almede tot de afgifte dier huwelijks-extracten worden gevaceerd ter Secretarie dezer Gemeente, van heden af, des voormiddags van 10 tot 's namiddags ten 1 uur.

Dat ten einde deze inschrijving geregeld afloope, een iegelijk, in de termen vallende, bij deze wordt opgeroepen, om zich te vervoegen in een der vertrekken van het Raadhuis, als wel:

Op Maandag den 21 *Mei* 1855. 's Voormiddags van 10 tot 1 uur, de bewoners van Wijk I, II en III, benevens de bewoners van de buitenwijk.

Op Dingsdag den 22 *Mei* 1855. 's Voormiddags van 10 tot 1 uur, de bewoners van Wijk IV, V en VI.

Op Woensdag den 23 *Mei* 1855. 's Voormiddags van 10 tot 1 uur, de bewoners van Wijk VII en VIII;

met uitnoodiging, om op den bepaalden dag zich stiptelijk, ter aangeduide plaatse aan te melden, ten einde men zich niet te wijten hebbe de gevolgen, welke uit het achterblijven zouden ontstaan; — zullende wijders het tijdstip, dat de registers ter bezigtiging zullen liggen, en de dagen der loting, welke volgens de Wet, vóór den 1 Julij aanstaande geheel zal moeten zijn afgeloopen, nader worden bekend gemaakt.

En verder gelet hebbende op art. 7 van Zr. Ms. besluit, van 7 September 1828, (*Staatsblad* No. 55), roepen bij deze op alle personen, welke als gehuwd of Weduwnaars met kind of kinderen, in het afgeloopen jaar in de termen zijn geweest, om uit dien hoofde in de tweede klasse van de algemeene rol der Schutterij te worden gebragt, doch sedert dien tijd door het overlijden van hunne vrouw of kinderen, de bevoegdheid hebben verloren, om in die klasse te verblijven, en dus als nu in de eerste klasse van dit jaar daar te stellen algemeene Schuttersrol geplaatst moeten worden, om van dusdanige verandering van omstandigheden schriftelijk kennis te geven, of zich daartoe ter Stads Secretarie aan te melden, des morgens tusschen 10 en 1 ure, vóór de aan te vangen inschrijving, en dus uiterlijk tot den 1 Mei aanstaande; — zullende, wanneer deze Kennisgeving door den belanghebbende mogt zijn verzuimd, en bij dus, dien ten gevolge

niet bij de Schutterij zou zijn ingelijfd, door Burgemeester en Wethouders procesverbaal tegen hem moeten worden opgemaakt en aan de Regtbank toegezonden, ten einde op de nalatigen toe te passen de strafbepaling van art. 1 der Wet, van 6 Maart 1818 (*Staatsblad* N°. 12), houdende eene geldboete van ten hoogste *f* 50; en eene gevangenis uiterlijk van drie dagen, hetzij afzonderlijk, of wel beide de straffen te zamen genomen.

En zal deze door aanplakking en plaatsing in de Leydsche Courant worden afgekondigd.

Burgemeester en Wethouders voorn.,

LEYDEN, 10 Mei 1855. VAN LIMBURG STIRUM,

De Secretaris v. PUTTKAMMER.

Burgerlijke Stand.

Van den 10 tot en met den 16 Mei 1855.

BEVALLEN: M. Looijesteyn, D. — J. Eggink, geb. Bink, D. — J. H. Poppée, geb. Henkes, Z. levenl. — A. Dee, geb. Buitenom, D. — J. Korenhof, geb. Lamboy, Z. — C. W. Peltenburg, geb. Zweegman, D. — J. C. Meyer, geb. Slegtenhorst, D. levenl. — A. Gysman, geb. van Herten, D. — W. onder de Linden, Z. — A. M. Weydung, geb. van der Breggen, Z. — M. Weima, D. — J. van Venetie, geb. Marks, Z. — T. van Buren, geb. Trouwee, Z. — A. van der Waals, geb. Verwey, Z. — W. M. Fiolet, geb. Duyndam, Z. — A. L. Regeer, geb. Voorzaat, Z. — S. M. van Dijk, D. — N. van Leeuwen, geb. Rosendaal, D. — J. M. van der Assen, geb. Willemse, D. — F. Vinkestein, geb. Trel, Z. — A. Laterveer, geb. Paling, D. — J. F. van Kempe, D. — A. W. van Haastrecht, Z. — E. Selier, D. — G. Hendrichs, geb. van der Graaf, Z. — M. Wijnnobel, geb. van den Bosch, D.

GEHUWD: P. de Vries Daniel, Jm. en C. van der Graaf, Jd. — P. C. Harteveld, Jm. en H. Bosmaaf, Jd. — A. J. van Dieren, Jm. en M. E. Schols, Jd. — P. J. Klein, Jm. en H. Heep, Jd. — J. C. van der Waals, Jm. en M. E. Eggink, Jd. — G. H. Eggink, Jm. en J. van der Waals, Jd. — C. M. van Leeuwen, Jm. en F. J. M. P. Houbaer, Jd. — T. van der Blom, Jm. en M. H. Sederhout, Jd. — C. H. B. de Vroede, Jm. en M. M. Lezwyn, Jd. — J. J. de Visser, Jm. en H. van Dokkum, Jd.

OVERLEDEN: D. Oostveen, D., 5 d. — G. W. van der Spruyt, Z., 4 m. — J. H. Poppee, geb. Henkes, 40 j. — E. Momberg, D., 10 w. — P. Sasburg, Z., 1 d. — H. A. J. E. Hoogeboom, Z., 7 w. — J. Savoor, Z., 1 j. en 3 m. — J. van Wouw, Z., 13 j. en 8 m. — T. Kerkhoven, 69 j. — J. C. van Hyzelendoorn, D., 1 j. en 9 m. — W. Marks, 80 j. — M. Albert, D., 1 j. en 8 m. — M. Elis. de Leu, 36 j. — C. de l'Ecluse, geb. van Heusden, 67 j. — J. Arbouw, D., 12 j. — A. Jesse, Z., 2 j. en 2 m. — M. C. Susan, D., 7 j. en 9 m.

ADVERTENTIEN.

Heden overleed in den ouderdom van bijna 87 jaren, onze geliefde Moeder Wed^e. J. VAN BUUREN, geboren PINA.

E. M. VAN BUUREN,

LEYDEN, 16 Mei 1855. Ook uit naam mijner Zusters.

Algemeene Kennisgeving.

GRANDE SOIRÉE MUSICALE,

Onder directie van den Heer **H. SAUVLET**, op *Zaterdag* 19 en *Zondag* 20 Mei, in de Bovenzaal van het Koffijhuis ***de Twee Kolommen.***

Daar bovengenoemd Gezelschap aanmerkelijk vermeerderd en verbeterd is, en gedurende de Haagsche Kermis alle dagen in het *Zuidhollandsche Koffijhuis* de grootste lof is toegezwaaid, vleit de Ondergeteekende zich ook hier met een talrijk bezoek vereerd te worden.

LEYDEN, 16 Mei 1855. J. J. VAN DOOREMAALEN.

Aanvang ten 8 ure. — Entrée vrij.

LEYDSCHE STUDENTEN-ALMANAK.

Heeren Boekhandelaren, die genegen zijn zich met de **uitgave** van den *Leydsche Studenten Almanak* te willen belasten, worden verzocht zich, vóór ultimo Mei, schriftelijk en met opgave hunner voorwaarden, te vervoegen bij den Ab-Actis der Commissie voor de Redactie.

H. TIMMERS VERHOEVEN,

h. t. Ab Actis.

Couranten.

De Ondergeteekende maakt aan zijne geëerde Stadgenooten bekend, dat hij zich belast met het ter lezing verschaffen van de meest verlangde **Dagbladen.** Belovende eene regelmatige bezorging en terughaling op de bepaalde tijdstippen, en zulks tegen een zeer matigen prijs, naar gelang van den tijd, waarop het Blad begeerd wordt.

Ook belast hij zich met het bezorgen van **Advertentiën** in alle Dagbladen.

R. J. SCHIMMEL,

Op den Nieuwen Rijn.

OPENBARE VERHURING.

Op Maandag den 21sten Mei 1855, des middags ten 12 ure, op het Raadhuis dezer Gemeente.

De **Afmaaijing van het Grasgewas** op dezer Stads Wallen, Bolwerken, Binnenvesten, Pleinen, Buitensingels en Wegen verdeeld in 46 Perceelen, voor den tijd van *drie* jaren gerekend ingegaan te zijn 1°. Januarij 1855.

Waarvan de Voorwaarden dagelijks (de Zondagen uitgezonderd), van 's morgens tien tot 's namiddags twee ure, ter lezing liggen op de Secretarie der Gemeente *Leyden.*

VERKOOPING *in de Stads-Bank van Leening te Leyden*, op Dingsdag den 22sten Mei 1855, des Voormiddags ten 10 ure, van VERSTANE PANDEN, zoo van Juweelen, Goud, Zilver en Horologien, als van Wollen, Linnen en andere, zoo gemaakte als ongemaakte GOEDEREN, beleend in de maand Januarij 1854.

Zijnde daags vóór den Verkoopdag, des Voormiddags van 10 tot des Namiddags ten 2 ure, voor een ieder te zien.

BURGEMEESTER EN WETHOUDERS DER GEMEENTE LEYDEN, zijn van meening, in het bijzijn der Commissie van Fabricage, in het Openbaar **aan te besteden**:

1°. *Het schoonmaken en invoegen der gemetselde Bruggen binnen de Stad en langs de Singels.*

2°. *De Vernieuwing van de Ophaalbrug over de Nieuwe Mare aan de Oude Vest, genaamd de Alkemadeschebrug.*

3°. *De Vernieuwing van twee paar Vallen aan twee Ophaalbruggen.*

4°. *De Vernieuwing van eenig Paalwerk en Sluithekken binnen de Stad.*

5°. *Het opvoegen en repareren van sommige gedeelten der gemetselde Wallen binnen de Stad.* In drie Perceelen.

6°. *De Vernieuwing van de Kwaakbrug over de Haarlemmertrekvaart.*

En zulks op het Raadhuis binnen gemelde Gemeente op Maandag den 21sten Mei 1855, den middags ten 12 ure.

Zullende de voorwaarden van heden af, dagelijks (uitgezonderd de Zon- en Feestdagen) ter Secretarie dezer Gemeente ter lezing liggen, van 's voormiddags ten *tien* tot 's namiddags ten *twee* ure; — alsmede aan de Stads-Timmerwerf, van 's voormiddags ten *tien* tot 's namiddags ten *zes* ure, terwijl door den Stads Architect de verlangde ophelderingen en aanwijzingen zullen worden gegeven.

Hoogheemraden van Rijnland, zullen in het Gemeenlandshuis te *Leyden*, in het Openbaar op Vrijdag den 1sten Junij 1855, des voormiddags ten 10 ure, ter Verkoop **aanbieden**:

1°. *Het* HOUT *en* IJZER *van ruim* 4366 *ellen lengte zware en ligtere* PAAL-, SLIET- *of* PLANKWERKEN.

2°. *De* RAAPPUIN *van ongeveer* 35450 *ellen en de* BALLASTSTEEN *van ongeveer* 12253 *ellen oppervlakte* GLOOIJING, BEDDING *of* BESTRANDING.

Beide vroeger gediend hebbende tot de oeververdediging om de Haarlemmer- en Kager Meeren.

De Verkooping zal geschieden in 90 Percelen, waarvan de Aanwijzing geschieden zal voor de 87 eerste op Woensdag den 30sten Mei, beginnende aan het Groote gat tusschen de *Oudewetering* en *Aalsmeer*, en voor de drie overige op het vroegere eiland Abenes aan het huis van J. HOGENDORP, den 31sten Mei, beide dagen des voormiddags te negen ure; terwijl de beschrijving dier Percelen met de voorwaarden der Verkooping van den 24sten Mei af ter lezing zullen liggen in de Gemeenlandshuizen van Rijnland te *Leyden*, *Houtrijk en Polanen*, *Spaarndam*, *Katwijk* en aan de *Oudewetering*, en in de voornaamste Koffijhuizen der Steden *Amsterdam*, *Haarlem* en *Leyden*; als ook van de Dorpen binnen den omtrek dier Steden. Voorts is inlichting te bekomen bij den eersten Opziener over den Waterstaat en Landmeter van Rijnland J. KROS, op de Hoogewoerd te *Leyden*, en bij den Onder-Opziener van het Leydsche Kwartier J. D. RIJK, te *Oudewetering*.

BEURSPRIJS VAN SCHULDBRIEVEN.

DINGSDAG, 15 Mei.

	Laagst. koers.	Hoogst. koers.	Gebleven.
NEDERLAND, Werkelijke Schuld à 2½ pCt.	62[illegible]	62 1/16	62[illegible]
Dito Certificaten . . . . „ 3 „	74[illegible]	—	—
Dito dito . . . . „ 4 „	91[illegible]	91⅝	91⅝
Amortisatie Syndicaat . . . „ 3½ „	90[illegible]	—	—
Handelmaatschappij . . . . „ 4½ „	127	—	—
O. I. Leening . . . . „ 4 „	—	—	—
Aandeelen Holl. Spoorweg . . „ 4½	—	—	—
Dito Rijn-Spoorweg . . . „ 4½ „	—	—	—
FRANKRIJK, Certif. . . . . . . „ 3 „	—	—	—
Dito dito . . . . „ 4½ „	—	—	—
RUSLAND, Obl. HOPE 1798 en 1816 „ 5 „	102½	—	—
Dito dito 1828 en 1829 . . „ 5 „	101½	—	—
Cert. bij dito 1831 en 1833 „ 5 „	[illegible]	88	—
Dito 1840 . . . . 4 „	76[illegible]	—	—
Dito bij STIEGLITZ & Co. . . . . 4 „	75[illegible]	—	—
Dito dito Nieuwe . . . „ 4 „	—	—	—
Inschrijving in Assign. . . . „ 6 „	—	—	—
Certificaten van dito . . . „ 6 „	—	—	—
POLEN, Aandeelen 1835 . . . fl. 500 *f*	142	142½	—
Dito Obligatiën . . . . . . „ 4 „	68[illegible]	68[illegible]	68[illegible]
SPANJE, Obligatiën . . . . . . à 1 pCt.	18[illegible]	18[illegible]	18[illegible]
Dito Obligatiën . . . . . . „ 3 „	37[illegible]	37[illegible]	—
Dito Binnenl. à 6 m. . . . . „ 3 „	31 1/16	31⅝	31 1/16
Bewijzen Coupons	4 1/16	4⅛	4[illegible]
OOSTENRIJK, W. B. bij GOLL & Co. „ 2½ „	—	—	—
Dito . . . . „ 4 „	—	—	—
Dito Metall. . . . . „ 5 „	60	60¼	60
Dito Nieuwe . . . . „ 5 „	72¾	72¾	72½
Dito 1847 . . . . „ 2½ „	31	31½	31
BELGIE . . . . „ 2½ „	—	—	—
Dito bij ROTHSCHILD . . . . „ 2½ „	—	—	—
BRAZILIE, 1824 100 £ . . . „ 5 „	98½	—	—
PORTUGAL, te Londen . . . . „ 3 „	38[illegible]	38[illegible]	38[illegible]
Dito dito . . . . „ 4 „	—	—	—
PERU	[illegible]		—
VENEZUELA	[illegible]		—
MEXICO . . . . „ 3 „	19½	20	—
AMERIKA, Bankactiën	[illegible]		—
Grieken, Bi.			
Braz. 1843, £ 100, 4½ pCt. 98½			

Te Leyden ter Boekdrukkerij van J. G. LA LAU.